

СЕКОГАШ И
СЕКАДЕ ПРВИ

„СAMBRIAN
PATROL“

ВООРУЖЕНИТЕ СИЛИ
НА ЛУКСЕМБУРГ

„МАЛТА ВО
ВОЕНИОТ МУЗЕЈ“

ШТИТ

Број 113
Март 2019

ISSN 1857-6710

9 771857 671002

МАГАЗИН НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Министерката Шекеринска
за прв пат на официјален
состанок на НАТО

**ИСТОРИСКИ МОМЕНТ
ЗА НАС И ЗА АЛИЈАНСАТА**

Фото: <https://vlada.mk/>

одговорноста да ја оствариме историската цел. Овие денови ја почнуваме следната, комплексна етапа во изградбата на нашата држава според европските стандарди. Никој повеќе нема да не блокира однадвор. Со одлуките на нашиот Парламент и на Парламентот на Република Грција, и со поканата од членките на НАТО-алијансата, ние веќе учествуваме во работењето на најмоќниот сојуз на светот. И можеме да бидеме спокојни и целосно сигурни дека со завршување на ратификациите во сите парламенти на нашите сојузници, нашата земја и официјално станува 30-тата полноправна членка на НАТО, со право на глас. Со тој чин стануваме безбедна земја. Стануваме свои на своето“ – истакна премиерот Заев, обраќајќи им се на присутните.

СОДРЖИНА

ШТИТ ■ година XI ■ број 113 ■ март 2019

Инфо Министерката Шекеринска учествуваше на официјален состанок на НАТО во Брисел	5
Инфо Нашата армија има најголемо богатство во своите луѓе	8
24 часа Секогаш и секаде први	10
На прва линија Жени – големи воини и војсководци	14
НАТО Организација и структура на НАТО	18
НАТО-армии Вооружените сили на Луксембург	20
Едукација Карактеристики на современите мировни операции	23
Вооружување Оклопно возило „PVP Panhard“	32
Вооружување „Stridsvagn“ („Strv103“)	34
Опрема Како чичакот станал „чичек“	37
Глобал Огнот како терористичка алатка	42
Незадолжително „Малта во Воениот музеј“	52
Глобал Дали сме доволно продуктивни?	45
Низ историјата Историја на конфликтите во Пакистан	48

Високо на јарболот

На 12 февруари, на свечена церемонија пред Владата на Република Северна Македонија, високо на јарболот беше кренато знамето на НАТО. Символиката на овој чин е голема – развиорено до нашето знаме, знамето на НАТО јасно ја покажува насоката на нашето движење и сведочи за реалноста која е на чекор до нас, а тоа е приемот на нашата земја во најголемиот воено-политички сојуз во светот, со што ни се гарантира безбедна и просперитетна иднина од секој аспект. Нашиот долгогодишен напор и стремеж за колективно членство најпосле е крунисан со успех. Од првиот ден на нашата независност ние ја знаевме улогата и значењето на колективното членство и јасно ги определивме нашите стратешки цели и приоритети – членство во НАТО и во Европската унија. Многу време помина и се соочивме со многу проблеми на нашиот пат кон остварувањето на овие цели. Реалноста денес е дека ние сме веќе на заедничка маса со нашите 29 сојузници во НАТО и ја исполнуваме нашата долгогодишна стратешка цел. На овој свечен чин на подигнување на знамето на НАТО пред Владата, пред присутните се обрати премиерот Зоран Заев, кој во своето обраќање го потенцираше токму тоа дека членството во НАТО е најдоброто решение за стабилноста на земјата и за стабилноста на целиот регион. „Сакаме да останеме пријатели не само со нашите соседи-членки на НАТО и на ЕУ, туку со сите земји со кои сме имале добри односи, и кога станува збор за наши соседи и за големите сили. Северна

Македонија нема да има друг избор освен добри политички, културни и економски односи. Балканот нема друг избор освен соработка и развој. Градењето пријателства останува наш врвен приоритет во надворешната политика, која секогаш произлегува од стабилноста и добрите односи во самата земја“ – истакна премиерот во своето обраќање, не заборавајќи да спомене дека пред нас е период на исполнување на обврските и спроведување на реформите.

Во однос на остварувањето на стратешката определба за членство во Европската унија, тој истакна дека со голем елан ќе продолжиме со напорите да станеме дел од Европската унија, со што ќе ни се отворат многу нови можности и нови искуства во однос на понатамошен развој и просперитет на државата и нејзините граѓани. „Членството во ЕУ не е нашата крајна цел, туку европеизација на нашата земја, што е многу подолг процес од остварувањето на членството. Идните генерации ќе ги зачуваат и нашите посебности и нашето македонско културно наследство и сите македонски идентитетски одлики, како и сите одлики на припадниците на другите народи кои живеат тука. Но, истовремено, идните генерации ќе бидат Европејци, без комплекси и инфериорност“. Посакуваме нашето знаме, заедно со знамето на НАТО и на Европската унија, постојано гордо и заедно да се виорат во иднина. Процесите се придвижија и ние незапирливо се движиме кон подобра иднина, препознавајќи се единствено во колективитетот на НАТО и здружените европски држави.

д-р Жанет Ристоска

ШТИТ е магазин на Министерството за одбрана на Република Северна Македонија

Излегува од печат еднаш во месецот

Издавач
Министерство за одбрана
на Република Северна Македонија

Претседател на Издавачкиот совет
Радмила Шекеринска

Главен и одговорен уредник
д-р Жанет Ристоска

Редакција:

Умит Реџеџи
(ликовно-графички и технички уредник),
Ксенија Митева
(лектор);
Кристина Илиевска
(новинар, фотографии)
Панде Димоска
(новинар)

Печати:
„ФЕНИКС ПРИНТ“
ДООЕЛ Кочани

„Орце Николов“ 116
1000 Скопје

Телефони: 02 3128 276
www.mod.gov.mk;

Ставовите содржани во написите на надворешните соработници не ја презентираат официјалната политика или ставовите на Министерството за одбрана.

ПРИЈАВИ КОРУПЦИЈА
0800 50030

Историја на конфликтите во Пакистан

Политичкото уредување на Пакистан се движи од демократски до автократски режим. Првиот устав од 1958 г. и вториот од 1977 г. бил донесен со претходен воен удар. Еден од клучните личности кој ја опструирал државната власт бил Зија-ул Хак. По неговата смрт во 1988 г. се враќа повеќепартискиот систем во Пакистан кој доживува ренесанса. Притоа политичката моќ наизменично се менува помеѓу Наваз Шариф и Беназир Буто. Третиот воен удар се случува во 1999 година, а со него на власт доаѓа генералот Первез Мушараф. Во 1948 избувва конфликтот со Индија поради областа Кашмир. Оттогаш, па сè до 2003 година, повремено се случуваат воени конфликти, главно на граничните области помеѓу Индија и Пакистан. Пакистан се соочува и со внатрешни вооружени конфликти, од

Пакистан станува независна држава во 1947 година, кога како британска колонија била поделена на главно муслиманска држава, односно Пакистан и една хинду област која претставува дел од денешна Индија. Овие поделби предизвикаа конфликти и војни помеѓу Индија и Пакистан, а како главна причина беше поделбата на територии во областите Џаму и Кашмир

Во 1990 г.се појавува внатрешен државен конфликт помеѓу владата и движењето „Мохацир Кауми“. По неколку децении движењето „Мохацир“ побарало да се признае ова движење како етничка заедница и поголема автономија. Конфликтот се случил во 1990 и 1995 г. Во 2007 г.владата на Пакистан е во сериозни проблеми од вооружени групи и движења како „Мохацир“, кои бараат реформирање на пакистанската држава и воспоставување на исламски калифат во областите каде што живеат. Во 1991 г. Пакистан му даде поддршка на Кувајт во конфликтот Ирак. Пакистан им даде

Откако ја презеде функцијата во август 2018 година, новоизбраниот пакистански премиер Имран Кан, сигнализираше подготвеност да оствари разговори со индискиот премиер Нарендра Модии, за да ги подобри односите и да ги реши недоразбирањата, меѓу кои и со Кашмир

офанзивните борбени дејства. Пакистанските политички партии се согласија на изработка на сеопфатен Национален акционен план за борба против тероризмот, а Шариф го укина мораториумот за смртната казна.

Во 2016 година, пакистанската војска објави дека федерално-администрираните племенски области (ФАТА), биле ослободени од милитанти. Речиси петстотини пакистански војници загинаа во операциите за расчистување, а загинаа и над 3.500 милитанти.

ТТП и другите милитанти групи продолжуваат да спроведуваат големи напади кои вклучуваат самоубиствено бомбардирање. Во март 2016 г. во

кој првиот се одвива помеѓу владата на Пакистан и ослободителното движење „Мукти Бахини“. Пред добивањето на независноста, делови од територијата на Индија, како Бенгал или денешен Бангладеш во кој главно живеело население од муслиманска вероисповед, било вградено во регионот на источен Пакистан, кој побарал поголема автономија, при што дошло до внатрешен вооружен конфликт во 1971 година. Конфликтот завршува со отцепување на Источен Пакистан и формирање на нова независна држава Бангладеш. Пакистан се соочува и со вооружен конфликт со сепаратистичките движења во провинцијата Балучистан, во близина на границата со Иран. Конфликтот во Балучистан е активен во периодот 1974-1977 г.и потоа повторно продолжува во 2004 година.

поддршка и на САД во „глобалната војна против тероризмот“ во текот на 2001 г. против „Ал Каеда“ и на авганистанската влада против режимот на Талибанците во 2004 година. Заложбите на поранешниот премиер Наваз Шариф за постигнување на мировен договор со Талибанското ослободително движење (ТТП) во Пакистан, исламистичка воена формација која е составена од повеќе милитантни групи во пограничниот предел помеѓу Авганистан и Пакистан. Кон крајот на 2007 г. овие милитантни групи ги обединува лидерот Баитулах Мехсуд и го формира ТТП. Мировниот договор не успева откако ТТП го нападнала меѓународниот аеродром во Карачи во јуни 2014 година. Владата на Шариф врши офанзивни борбени дејства во Карачи и северен Вазиристан. ТТП одговори на

самоубиствен бомбашки напад во паркот на Лахоре загинаа седумдесет лица, а беа повредени над триста лица. Во август 2016 г. се случува самоубиствен бомбашки напад во болницата во Квета, при што загинаа над седумдесет и пет лица. Војската, која историски е доминантна над цивилните влади, сè уште обезбедува поддршка за мрежата на Хакани Лашкар-е-Таиба и други милитантни прокси-групи кои соработуваат со ТТП. Во 2017 г. дојде до промена во безбедносните односи меѓу САД и Пакистан, при што САД ја суспендираше финансиската и безбедносната помош за Пакистан поради неговата неподготвеност да ги елиминира милитантните. Над 800 милиони долари финансиска помош од САД беше сопрена или пренасочена за 2018 година, а воедно САД го

прекинаа учеството на пакистанските воени офицери во американските воени програми за образование и обука, со цел да извршат притисок врз пакистанската влада да ја смени политиката. Оперативната група за финансиска акција го става Пакистан на таканаречената „сива листа“ на земји кои не прават доволно за да го спречат финансирањето на криминалот и тероризмот. Голем дел од борците на ИСИС во Авганистан се поранешни милитанти на ТТП, кои од Пакистан заминале во Авганистан. Пакистан продолжува да се соочува со закани по националната безбедност од ТТП и други милитантни групи, вклучувајќи ги афилираните групи од ИСИС. Иако нападите од ТТП и останатите милитантни групи се намалени, тие продолжуваат да претставуваат сериозна закана за безбедносните сили и цивилните цели. Во јуни 2018 година, лидерот на ТТП, Мулах Фазулах, беше убиен во дронавски напади во Авганистан и Муфти Нор Вали Мехсуд беше назначен за нов лидер. Во овој период Кан станува премиер. Во текот на јуни 2018 г. се случуваат терористички напади во Мастунг во коишто загинаа над 140 лица. Предлогот за повлекување на американските сили од Авганистан ќе ја зголеми регионалната нестабилност, дозволувајќи им на милитантите од Пакистан да воспостават своја контрола во Авганистан. Континуираната нестабилност во Пакистан има безбедносни импликации за соседните земји, Авганистан и Индија. ТТП е во блиска соработка со авганистанските Талибанци во борбата против авганистанските безбедносни сили, а Индија стравува дека пакистанските милитанти би можеле да

спроведат прекугранични терористички напади. Покрај тоа, ранливоста на критичната инфраструктура, пред сè на нуклеарниот арсенал на Пакистан од напад или кражба од страна на недржавните актери, претставува сериозна загриженост за американските и за индиските политичари. Територијалните спорови на Пакистан со Индија за Кашмир предизвикаа три војни, во 1947 година, во 1965 г. и ограничена војна во 1999 година. Иако двете земји одржуваа благ прекин на огнот од 2003 година, тие редовно разменуваа оган преку оспорената граница. Двете страни се обвинуваат за кршење на прекиноот на огнот. Напредок во пограничните престрелки започна кон крајот на 2016 г. и продолжи во 2018 година, а резултираше со десетици загинати и илјадници раселени лица од двете држави. Во 2014 година,

новоизбраниот премиер на Индија, Модии, го покани тогашниот пакистански премиер Наваз Шариф да присуствува на неговата инаугурација. Притоа постоеја надежи дека неговата влада ќе продолжи со значајни мировни преговори со Пакистан. По краток период на оптимизам, односите се влошија, кога Индија ги откажа разговорите со пакистанскиот министер за надворешни работи во август 2014 година, откако високиот комесар на Пакистан во Индија се состана со сепаратистичките водачи на Кашмир. Серија средби се случија во 2015 година, меѓу кои и средбата на маргините на Конференцијата на ОН за климатски промени во Париз. Ова доведе до средба помеѓу советниците за национална безбедност во Бангкок, каде што беше дискутиран спорот околу Кашмир. Во декември 2015 година, премиерот Модии се состана со премиерот Шариф, прва посета на еден индиски лидер во Пакистан во период од над една деценија. Во октомври 2017 година, милитантите нападнаа парамилитарен камп во близина на Сринагар, а потоа во февруари 2018 г. ја нападнаа индиската воена база во регионот Џаму, при што загинаа петмина војници и еден цивил. Нападите се случија за време на прекуграничната контрола со гранатирање на линијата на контрола, со повеќе од три илјади повредени во 2017 г. и речиси илјада во првата половина од 2018 година. Потоа следеа насилните демонстрации и протести кои повикуваа на независен Кашмир. По неколкумесечни интензивни воени операции на Индија во кои се напаѓаа милитантите и демонстрантите од Кашмир, Индија во текот на мај 2018 г. објави дека за првпат ќе го следи прекиноот на огнот и дека ќе го обнови мировниот договор со Пакистан од 2003 година. Откако првично се согласи на разговори, Индија го откажа состанокот. Значајни разговори помеѓу двете влади се случија во септември 2016 година, кога вооружените милитанти ја нападнаа базата на индиската армија во Ури, при што загинаа осумнаесет индиски војници. Пренасочувањето на џихадиските борци и прокси-групи од Авганистан во Кашмир се заканува да го зголеми насилството долж границата. Ако се случи следен напад во Мумбаи како оној од 2008 година, во кој борците на Лашкар-е-Таиба убиле 164 лица, а биле спроведени од милитантни прокси-групи на Пакистан, ова би можело да предизвика сериозна воена конфронтација меѓу двете држави.

д-р Андреј Илиев

